

GMINA ZALESZANY "MOJA MAŁA OJCZYZNA"

Położona jest w makroregionie Kotliny Sandomierskiej, wzdłuż lewego brzegu Sanu, który stanowi jej naturalną północno-wschodnią granicę administracyjną, przy drodze krajowej DK77. Leży w północnej części województwa podkarpackiego, w powiecie stalowowolskim. Sąsiaduje z gminą Stalowa Wola, Radomyśl, Gorzyce, Grębów. W obrębie gminy znajduje się 13 sołectw.

W porównaniu do pozostałych wiejskich gmin powiatu ma najmniejszą powierzchnię i największą liczbę ludności. Jest podmiejskim obszarem administracyjnogospodarczym skupiającym szerokie spektrum aktywności; gospodarczej, kulturalnej, edukacyjnej. Jest 10 szkół, w tym 3 gimnazja, 2 przedszkola, działa Gminny

Ośrodek Kultury, zespoły pieśni i tańca Zaleszaki, Gościniec, Malwa, orkiestra dęta ze Zbydniowa. Wciąż żywa jest tradycja Wojska Majdańskiego. Chlubą gminy jest lotnisko w Turbi. Większość terenu gminy zajmują tereny rolnicze, z obszarami rolniczej przestrzeni produkcyjnej, ukierunkowanymi jako zaplecze surowcowe dla sąsiadujących miast.

GMINA W LICZBACH

8 717 ha powierzchnia ogółem
6 671 ha użytki rolne
1 374 ha grunty leśne
345 ha grunty zabudowane
145 ha - grunty pod wodami
154 ha nieużytki
28 ha tereny różne

LUDNOSC

10 818 liczba ludności ogółem
5 468 liczba kobiet
5 350 liczba mężczyzn
124osób/km2 średnia gęstość zaludnienia

Co warto zobaczyć w naszej gminie?

W Starorzeczu Sanu, rozciągającym się od Zbydniowa do Skowierzyna, występują chronione gatunki m.in. paproć wodna (wiąśl pływająca), grzybień biały, oraz rzadkie rośliny owadożerne rosziczka okrągłolistna, pływacz zwyczajny.

Czy wiesz, że...

Formy ochrony przyrody na terenie gminy to pomniki przyrody. Są to okazałych rozmiarów drzewa, żywi

Parafia zaleszańska istnieje od 1326r.. Pierwszym proboszczem był ksiądz Witus. Obecny kościół

wybudowano w 1903r. w miejscu drewnianego kościoła z 1616r.

świadkowie historii

i bohaterowie lokalnych podań i legend, głównie dęby szypułkowe. Najbardziej znany to Dąb Jagiełły w Zbydniowie.

Atutem naszego regionu jest sarkofag św. Jadwigi

w Pilchowie. Jest to jedyna w Polsce kopia wawelska.

Chlubą gminy jest lotnisko Aeroklubu Stalowa Wola w Turbi. Odbywa się tam wiele imprez kulturalnych i sportowych: znane w całym kraju zawody balonowe, skoki spadochronowe, zawody modelarskie

Dwór Horodyńskich w Zbydniowie, znany jest z brutalnego mordu w 1943

W latach 1822-1884 w Kotowej Woli przebywała rodzina Sikorskich. Władysław Sikorski, później generał i przywódca rządu polskiego na emigracji w okresie II wojny światowej, był 3-4 letnim dzieckiem, jego ojciec Tomasz był nauczycielem w szkole ludowej.

"Jest takie miejsce na ziemi, gdzie chleb smakuje najbardziej"

Zbydniów to miejscowość położona w gminie Zaleszany, na szlaku biegnącym z Sandomierza do Stalowej Woli. Etymologia nazwy Zbydniów wywodzi się od imienia Zbigniew. W dokumentach z XV w. nazwę wsi pisano jako Szpygnyw (Długosz), w XVI w (1581 r.) Zbigniew. W końcu XVIII w. wieś przyjęła dzisiejsze brzmienie - Zbydniów.

W XIV wieku ziemie położone w widłach Wisły i Sanu należały do króla Kazimierza Wielkiego, który

rozwijał na tym terenie aktywną działalność osadniczą

WARTO ZOBACZYĆ:

.Dwór Horodyńskich, z 1906r obecnie restaurowany i przekształcany na centrum szkoleniowe

Dąb Jagielły - pomnik przyrody, oraz pominki przyrody w parku dworskim

ZBYDNIÓW - MOJA WIEŚ MOJE MIEJSCE

Od połowy XIV w. Zbydniów występuje jako ośrodek dóbr królewskich, rządząc się prawem niemieckim i posiadając sołtysa z wydzielonym łanem sołtysim. Pod koniec XVII w. wieś dostała się w posiadanie rodziny Lubomirskich i pozostała w jej rękach przez 120 lat jako dzierżawców królewskiej.

W 1798r. Zbydniów został sprzedany rodzinie Horodyńskich i od tej pory losy wsi nierozdzielnie zostały związane z dziejami tej rodziny.

Kapliczka przydrożna wykonana z pnia 400 letniego dębu

Na szczególną uwagę zasługuje starorzecze Sanu położone pomiędzy miejscowościami Zbydniów a Skowierzyn, z uwagi na występowanie tam chronionych gatunków takich jak: paproć pływająca czy grzybień biały. Na obszarze starorzeczy spotkać można również rzadkie rośliny owadożerne: rosiczkę okrągłolistną i pływacza zwyczajnego. Wzdłuż starorzecza biegnie ścieżka rowerowa "Szlak 3 jesior". Jest to miejsce rekreacji, wypoczynku, wiel jest stanowisk dla awedkarzy.

"Jest takie miejsce na ziemi, gdzie chleb smakuje najbardziej"

Kotowa Wolapierwsza zapisana informacja dotycząca wsi znajduje się w Liber Beneficjorum Jana Długosza z około 1470 roku. Zapisek dotyczył uposażenia biskupa krakowskiego. Wymienia on, że właścicielem Crayczowej

KOTOWA WOLA

Woli był Stanisław Kot Wolski herbu Rawicz, który płacił z folwarku dziesięcinę biskupowi krakowskiemu. wynika że, wieś powstała jako wolnizna na skraju Puszczy Sandomierskiej na terenie, którego właścicielem była rodzina herbu Rawicz, posiadająca od XIII w. Zaleszany

Kolejnym . właścicielem Kotowej Woli był Piotr Kołaczkowski herbu Abdank dworzanin królewski Zygmunta Starego

a następnie -rodziny Skotnickich herbu Bogoria ze Skotnik koło Sandomierza, Franciszek Popiel i od 1905 Zbigniew Horodyński

Rezka Łęg i Osa

Kotowej Woli znajduje się pomnik generała Władysława Sikorskiego oraz wiele przydrożnych kapliczek.

Dwór w Kotowej Woli wzniesiony został na przełomie XVIII i XIX wieku. Usytuowany był w północno - wschodniej części wsi, otoczony pozostałościami

dawnego parku. Obecnie od wschodu graniczy z terenami Szkoły Podstawowej.

"Jest takie miejsce na ziemi, gdzie chleb smakuje najbardziej"

Majdan Zbydniowski to mała wieś leżąca między Zbydniowem, a Wólką zamieszkuje około 450 osób. Wioska Majdańska leży koło rzeki San. W naszej wiosce przeważają nazwiska takie jak Turek i Zieliński. Majdan najpiękniej wygląda latem, kiedy wszystko jest zielone i cieszy się życiem.

Majdan Zbydniowski

data powstania wioski przypada przypuszczalnie na wiek XIX. Majdan jest jednym z najcieplejszych regionów naszego kraju, gdzie ukształtowała się kultura ludowa Lasowiaków. Wioska w XIX w. liczyła 12 mieszkańców.

Główną chlubą Majdanu jest Gwardia Narodowa im. Tadeusza Kościuszki.

Chyba każdy mężczyzna, który tam mieszkał lub mieszka, w nim służył. Jej założenie było dziełem Dominika Horodyńskiego ok. 1818 r. Wierzył on, że bez

udziału chłopów nie można odzyskać niepodległości Polski, dlatego należy

nauczyć ich posługiwania się bronią. W okresie zaborów nie wolno było tego robić. Tak więc tradycja kościelna, związana ze strażami grobowymi, stała się pretekstem i zasłoną do tworzenia oddziału zbrojnego. Utworzył z chłopów Gwardię Narodową im. T. Kościuszki.

Gwardia nosi obecnie mundury według kroju z czasów powstania styczniowego, w którym jej członkowie prawdopodobnie brali udział. Tłumy mieszkańców

Majdanu i innych miejscowości uczestniczą w corocznej paradzie i towarzyszą Wojsku podczas składania życzeń wielkanocnych gospodarzom w Majdanie.

